

Ikke modig nok

Arbeidsledigheten øker: President François Hollande tar ikke tak i den forvokste staten og andre store problemer i fransk økonomi. Det mener direktøren for tenketanken Bruegel.

POLITIKK

MATHILDE BECKER AARSETH
OSLO

Det har vært en slitsom uke for Frankrikes president François Hollande. Fredag ble landets kredittverdighet nedgradert, og tirsdag kom nye tall fra OECD, organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling, som viser at arbeidsledigheten vil øke til 11,2 prosent i 2014. Det er ny ledighetsrekord på 14 år.

De gode nyhetene er at finansmarkedet ikke egentlig har reagert på nedgraderingen. De dårlige nyhetene er at Hollande ikke tar tak i de underliggende problemene i økonomien, sier Guntram Wolff, direktør i den ledende økonomiske tenketanken Bruegel i Brussel.

I et intervju med fransk tv sier Hollande følgende om den økende arbeidsledigheten:

– Vi har vilje, vi har en strategi, og vi har besluttomhet. Denne trenden vil snu ved slutten av året.

Presidenten er de siste dagene blitt kalt en «optimist til tross for alt» i fransk presse. «Noen forteller ikke hele sannheten», skrev le Monde.

Ifølge Guntram Wolff er sannheten åpenbar:

– For det første er bedriftssektoren for svak og lite konkurransedyktig. For det andre har staten en veldig stor rolle, noe som vanligvis assosieres med mindre innovasjon i økonomien.

Etterlyser reformer

I Frankrike utgjør den offentlige velferdsregningen, som utgifter til helse, eldreomsorg, arbeidsledige og andre sosiale ordninger, 32 prosent av bruttonasjonalproduktet. Det er mer enn i noen andre av de rike OECD-landene. Europakommisjonen har gitt klar beskjed om at det er «avgjørende» at landet får kontroll

over de offentlige utgiftene.

Generøse velferdsordninger for sykdom, ledighet, barn og alderdom er blitt Frankrikes varemerke. Heller ikke høyre-regjeringer har rokket mye ved det, og sosialisten Hollande stritter imot kutt i velferden.

– Motstanden er veldig sterk, og det er feil av ham å ikke presse gjennom reformer. Noen reformer vil alltid være upopulære, sier Wolff.

– Mer privat initiativ og konkurransedyktighet er det som trengs for å få større fleksibilitet, og også mindre arbeidsledighet.

«Et elitesamfunn»

Frankrike har i årevis slitt med lav økonomisk vekst. Ifjor var det nullvekst, etter en vekst på to prosent i bruttonasjonalproduktet i 2011.

Francesco Saraceno, ekspert i makroøkonomi ved universitetet Science Po i Paris, er enig i at Hollande har gått for forsiktig

ETTERLYSER ENDRING. – Noen reformer vil alltid være upopulære, sier Guntram Wolff, direktør i tenketanken Bruegel. Foto: Fartein Rudjord

frem. Men han er uenig i at medisinen er mer privatisering.

– Problemet er at Frankrike er et elitesamfunn med lite sosial mobilitet. Det har viktige konsekvenser for økonomien. Folk med gode ideer kommer seg ikke til topps, sier han.

– Tyskland har greid å få ned ledigheten, men det har vært til en høy pris. Ulikhetene har økt,

og arbeidslivet er blitt delt i en førsteliga og en annenliga.

Saraceno mener ineffektivitet, ikke størrelse, er statens problem:

– Det er mulig å ha både omfattende velferd og en effektiv stat, det er skandinaviske land eksempler på. Men Hollande har vært mindre modig med reformer enn folk har forventet.

Ber G20 få bukt med ledigheten

FINANS

MATHILDE BECKER AARSETH
OSLO

«G20 vil bli vurdert av verdens befolkninger basert på evnen til å levere på vekst- og jobbagendaen». Det sa lederen for International Labour Organisation (ILO), Guy Ryder, og OECD-leder Ángel Gurríde i en uttalelse før denne ukens G20-møter.

Torsdag kveld møttes arbeidsministrene i verdens ledende økonomier til G20-møte i Moskva. Ryder og Gurríde kom på forhånd med en oppfordring om å sette jobbskapning øverst på agendaen.

MED OPPFORDRING. Guy Ryder leder den internasjonale arbeidsorganisasjonen ILO.

Fortsatt er 93 millioner mennesker uten jobb i G20-landene, og halvparten av landene har fått høyere ledighet det siste året. Det setter kjepper i hjulene for effektiv økonomisk vekst, selv om resten av G20-medlemmene har hatt en positiv utvikling med synkende arbeidsledighet det siste året. Ryder og Gurría etterlyste mer investering i infrastruktur, lån til små bedrifter, bedre sosiale sikkerhetsnett, høyere minimumslønninger og flere tiltak for unge.

I dag fortsetter samlingen med møte for finansministrene. Møtene i Moskva blir holdt på et sensitivt tidspunkt, med USAs sentralbank som planlegger en nedtrapping i kjøp av obligasjoner, samtidig som lokomotivet Kina slakker ned farten.

Det er forventet at valuta-kriger kommer til å bli et hett tema. Den amerikanske finansministeren Jacob J. Lew har oppfordret medlemslandene til å fortsette å jobbe mot manipulering av egen valuta for å påvirke andre land.

Spesielt vil Japans stimuleringsprogram og strukturelle reformer bli diskutert. Japan har insistert på at landets refleksjonspolitikk ikke er ment til å drive ned yen'en.

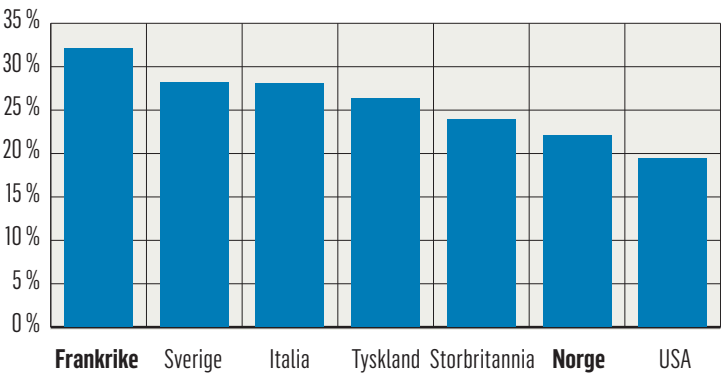
Refleksjonspolitikk innebærer tiltak som iverksettes for å motvirke deflasjon.

Skatteparadis blir et annet viktig tema, i tillegg til balansen mellom nedkutting og økonomisk vekst i Europa. G20 har bedt OECD utforme en plan for å forhindre at store selskaper kanalisere profitten til paradis.

mathilde.aarseth@dn.no

På velferdstoppen

Offentlige velferdsutgifter i prosent av BNP 2012.

20©13DagensNæringsliv grafikk/Kilde: OECD

Europakommisjonen har særlig presset Hollande på pensjonsreformer, som den mener det er «presserende behov for». Dette er reformer som garantert vil fylle gatene med misfornøyde franskmenn, og de mektige fagforeningene har varslet demonstrasjoner. De holder nå samtaler med

arbeidsgiverne og myndighetene om reformer av pensjonssystemet, som ifjor hadde et underskudd på 14 milliarder euro. Hollande holder fast ved at han ikke vil øke pensjonsalderen, som er 62 år og 50 for noen grupper arbeidstagere. Det er lavest blant EU-landene. – Det er ikke pensjonsalderen

Lav fransk konkurransedyktighet

Konkurransedyktighet 2012-2013. Score i indeks fra World Economic Forum (1-7).

Indeksen bruker tolv parametre for å måle konkurransedyktigheten, blant annet kvaliteten på institusjoner og infrastruktur, fleksibiliteten i arbeidsmarkedet og nivået på utdanning og innovasjon.

Land	Score	Rangering
Sverige	5,53	4
Tyskland	5,48	6
USA	5,47	7
Storbritannia	5,45	8
Norge	5,27	15
Frankrike	5,11	21
Italia	4,46	42

Frankrikes skattepolitikk og mangel på fleksibilitet i arbeidsmarkedet er grunnene til Frankrikes lave rangering. Landet er rangert som nummer 111 i fleksibilitet på grunn av restriktive lover for arbeidslivet og høy grad av arbeidskonflikt.

20©13DagensNæringsliv grafikk/Kilde: Macrobond

det kommer an på, men antall år man bidrar til arbeidslivet, mener Saraceno, som tror frykten for at pensjonssystemet vil eksplodere er overdreven. Guntram Wolff mener fransk-

menn må jobbe lenger: – Pensjonsreform er avgjørende for Frankrike. Hollande er ikke modig nok. Han må være tøffere. mathilde.aarseth@dn.no